

T. C.
KARACADAĞ KALKINMA AJANSI

KARACADAĞ KALKINMA AJANSI DİYARBAKIR YATIRIM DESTEK OFİSİ

**“Irak’ta Yabancı Firmaların Şirket Kurma ve Şube
Açma Prosedürleri Bilgi Notu”**

21.02.2011

Diyarbakır

Türk Firmalarının Irak'ta Tescil Süreçleri

Irak mevzuatı gereğince Irak'ta faaliyet gösterecek yabancı firmaların Irak makamlarınca kayıt altına alınması zorunludur. Söz konusu kayıt işlemi, firmanın statüsüne göre iki alternatif süreçle mümkün olmaktadır. Buna göre firma,

- Merkezi yurtdışında bulunduğu halde Irak'ta bir temsilcilik ofisi veya şube açarak bunu Irak makamlarına tescil ettirebilmekte,
- Ya da Irak mevzuatı çerçevesinde, farklı isimle Irak'ta yeni bir firma kurabilmekte veya mevcut bir Iraklı firmaya ortak olabilmektedir.

Başka bir ifadeyle yabancıların, Irak'a firmalarının ticari kimlikleri ile gelerek bir temsilcilik veya şube açmaları veya özel bir şahıs olarak gelerek bir Iraklı firma kurmaları (veya firmaya ortak olmaları) mümkündür. Her iki yönetime ilişkin takip edilmesi gereken yasal prosedür farklıdır.

Irak'ta Yabancıların Temsilcilik veya Şube Açma Prosedürleri

Yabancı firmaların Irak'ta açmak istedikleri şubelerine faaliyet sicillerini veren yetkili kurum **Irak Ticaret Bakanlığı Yabancı Firma Tescil Dairesi**'dir. Daire, doğrudan başvuru kabul etmediğinden tescil işlemi için öncelikle **yemel bir avukat** ile anlaşılması gerekmektedir.

Tescil İçin Gerekli Belgeler

- Firmanın kendi ülkesindeki kuruluş belgesi (Türkiye'de bağlı bulunduğu ticaret odasından alınacak kayıt belgesi),
- Firmanın Irak'taki temsilciliğinde görevlendireceği temsilcisine vereceği, temsilcinin pasaport bilgilerini de içeren noter onaylı vekâletname,
- Firmanın son yıldaki kar – zarar durumunu gösteren bilanço,
- Firmanın temsilciliğinin tescil işlemini takip edecek Iraklı avukata verilecek vekâletname.

Söz konusu belgelerin Türkiye'de geçerli yeminli tercüman tarafından İngilizce ve Arapçaya çevrilerek sırasıyla **T.C. Dışişleri Bakanlığı Konsolosluk Genel Müdürlüğü**'ne ve **Irak'ın Ankara Büyükelçiliği Konsolosluk Şubesi**'ne veya **Irak'ın İstanbul Başkonsolosluğu**'na onaylatılması gerekmektedir. Onaylı belgeler daha sonra, firma tarafından anlaşılın Iraklı avukat tarafından **Irak Ticaret Bakanlığı Yabancı Firma Tescil Dairesi**'ne iletilecektir. Bu aşamada firma temsilcilerinin Irak'ta bulunması şartı yoktur.

Tescil işlemi 3,5 – 4 ay sürmektedir. Süreç sonunda, Irak makamlarının şube yerine temsilcilik ofisi açılmasına izin verdikleri görülmektedir. Temsilcilik ofisinin, ancak firmanın Irak'ta bir iş üstlenerek faaliyete geçmesi ile Irak makamlarınca “Şube” olarak kabul edilmektedir.

Irak mevzuatı uyarınca tescil işleminin tamamlanmasının ardından firma tarafından aşağıdaki bilgilerin de ilgili makama bildirilmesi gerekmektedir.

- Hukuk müşaviri olarak belirlenecek Iraklı avukatın adı,
- Belirlenecek Iraklı Mali Müşavirin adı,

- Firma temsilcilik ofisinin faaliyetlerini yürüteceği adres bilgileri,
- Firma tarafından Irak'ta temsilci olarak görevlendirilecek yönetici dâhil olmak üzere firma temsilciliğinde çalışacak personelin adları.

Söz konusu bilgilerin, firmanın Irak makamlarınca tescil edilmesini takip eden bir ay içinde bildirilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde günlük 6.000 Irak Dinarı para cezası uygulanmaktadır.

Irak'ta Yabancıların Firma Kurmalarına İlişkin Prosedürler

Irak mevzuatı gereğince, Irak'ta faaliyet gösterecek yabancıların yeni bir şirket kurmaları da mümkündür. Ancak anonim şirketler sadece limited şirket veya anonim ortaklık şeklinde kurulabilirken, özel şirketler limited şirket, anonim ortaklık, genel ortaklık, kişisel girişim şeklinde adlandırılabilir.

Irak'ta faaliyet gösterecek bir limited şirketin kurulumu için aşağıdaki şartların yerine getirilmesi gerekmektedir.

- **Şirket Kuruluş Senedi:** Bu belge şirketin faaliyetine ilişkin temel belge niteliğinde olup aşağıdaki bilgileri içermesi gerekmektedir:
 - Şirketin adı, türü ve amacı,
 - Irak'taki merkez ofisinin adresi,
 - Kurucusu (veya kurucularının) adı ve uyruğu,
 - Kurucuların payları ve şirkete katkılarının kaydı.
- **Asgari Sermaye:** Şirketin kuruluş aşamasında, Irak'ta faaliyet göstermeye yetkili bir bankada, şirket adına beyan edilebilecek minimum 1.000.000 Irak Dinarı (yaklaşık 100.000 dolar) nakit malvarlığının olması zorunludur. Bu meblağın şirket kuruluş prosedürü boyunca bu hesapta bulunması zorunlu olup, şirket ortaklarının genel toplama katkılarının oranının da şirket kuruluş senedinde belirtilmesi gerekmektedir.
- **Hissedarlar:** Irak mevzuatı gereğince bir şirketin 25'ten fazla hissedarının olması mümkün değildir. Ancak şirketin yalnızca bir hissedarının olmasının önünde yasal bir engel yoktur.
- **Kuruluş Belgesi**

Yukarıda belirtilen şartları yerine getiren girişimcilere, **Irak Ticaret Bakanlığı Şirket Kayıt Dairesince** kuruluş belgesi çıkartılır. Söz konusu belgenin hazırlanması ile şirket yasal olarak faaliyete geçmiş sayılır. Bütün bu işlemlerin bir avukat aracılığı ile yapılması beklenmektedir. Bu tür şirketlerin de mali müşavir göstermesi zorunludur.